

bestuur 24 april 2026

Toelichting op de jaarrekening 2025 van de Erfgoedvereniging Bond Heemschut

Met de aanbidding van de Jaarrekening 2025 legt het bestuur verantwoording af van het financieel beheer in dit verenigingsjaar. Het bestuur wil de leden hiermee inzage geven op de financiële huishouding van de vereniging.

1.1 Algemeen

De jaarrekening van onze vereniging moet voldoen aan de eisen die gelden voor een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en zijn opgesteld volgens de 'Richtlijn 650'. Deze richtlijn is specifiek bedoeld voor fondsenwervende instellingen. Dit betekent, dat in de door de accountant volgens deze regels opgemaakte jaarrekening, sprake is van een bepaald vastgesteld stramien voor de indeling. Bij hoofdstuk 4. De Grondslagen leest u meer over hoe bepaalde posten tot stand zijn gekomen.

De jaarrekening bestaat uit de volgende onderdelen, die hierna worden toegelicht:

- 1. Balans per 31 december 2025**
- 2. Staat van baten en lasten over 2025**
- 3. Kasstroomoverzicht**
- 4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- 5. Toelichting op de balans per 31 december 2025**
- 6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025**
- 7. Accountantsverklaring**

1. De balans per 31 december 2025

De balans geeft een cijfermatig overzicht van de bezittingen en schulden aan het eind van het verslagjaar. De balans laat de cijfers zien over 2025 en over 2024. De (tussenhaakjes) aangegeven cijfers worden in de jaarrekening onder de toelichting (5) nader uitgesplitst.

De balans over 2025 laat een afname zien van het eigen vermogen bestaande uit de reserves en fondsen met het saldo van de baten en lasten. Dit bedrag is terug te vinden in de Staat van Baten en lasten onder resultaat en betreft een bedrag van 107.315 euro (hoofdstuk 2, pagina 7).

Effectenbeheer

Heemschut heeft haar vermogensportefeuille in beheer ondergebracht bij ABNAMRO-MeesPierson (hierna te noemen AAMP). Er is een beheersovereenkomst afgesloten waarbij ook gekeken is naar MVO-aandelen (MVO=Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen). Er wordt gematigd offensief belegd, het profiel wordt jaarlijks doorgenomen en, indien gewenst, bijgesteld. De penningmeester wordt hierin naast de deskundigen van de bank bijgestaan door

de Klankbord Commissie Beleggingen, bestaande uit twee adviseurs, zijnde leden van de vereniging. Door het bestuur is een Leidraad vastgesteld voor deze klankbordcommissie. In het verslagjaar is door de klankbordcommissie vergaderd met de AAMP over de vorm van de portefeuille, de kostenstructuur en de tarieven. Dit leidde in het verslagjaar niet tot wijzigingen, In 2025 is een aanpassing aangebracht onder meer om de gestegen beheerkosten verder te beperken.

Bestemmingsreserves

Hierin zijn de reserves ondergebracht van de commissies en de werkgroep Monumentale Kunst. Met name de laatste is verantwoordelijk voor ontvangsten en bestedingen, waarmee reddingen van kunstwerken mede mogelijk gemaakt worden.

Stamvermogen

Het stamvermogen is in 2021 vastgesteld in overleg met de Belastingdienst en betreft de omvang van het vermogen van de Stichting Heemschut Hulpfonds op 31 december 2020, die in laatstgenoemd jaar met de vereniging Heemschut is gefuseerd. Het stamvermogen is belangrijk omdat dit het basisbedrag is dat de vereniging als vermogen mag aanhouden. Schenkingen en legaten zonder bestemming alsmede koerswinsten die ten gunste komen van de vereniging dienen over een periode van 5-7 jaar te worden uitgegeven (dit wordt ook wel de anti-oppot-eis genoemd). Het stamvermogen kan groeien door legaten of schenkingen die specifiek hiertoe worden aangemerkt door de schenker of erflater (zie ook pagina 14 onder (9)). Daarnaast groeit het stamvermogen door wettelijk toegestane indexering (CPI 2025 = 3,3%). Deze is ook in 2025 toegepast. De hoogte van het stamvermogen maakt duidelijk dat wordt voldaan aan de anti-oppot-eis van de belastingdienst. Bij de vaststelling van de begroting wordt hiermee ook rekening gehouden.

2. Staat van baten en lasten over 2025

De staat van baten en lasten is verdeeld over een groot aantal posten waarin is aangegeven wat de opbrengsten zijn geweest en welke bedragen de lasten waren voor de genoemde activiteiten. Zie voor de uitwerking ook de toelichting onder hoofdstuk 6.

De vereniging heeft een beperkt aantal inkomstenbronnen. Dit betreft in hoofdzaak inkomsten van leden, zowel de contributies als schenkingen en legaten. Daarnaast is er sprake van fondsenwerving voor specifieke projecten. Een deel komt ook uit het vermogen van de vereniging, dit betreft een opname uit de opbrengsten van de beleggingsportefeuille.

Contributies en donaties

Aan contributies en donaties werd € 187.631 ontvangen, dat is € 10.000 meer dan begroot. (15). Het aantal leden bedraagt een kleine 5.000; het overzicht hiervan vindt u in het Jaarverslag 2025.

Giften, legaten en nalatenschappen

Er is € 99.291 aan giften en legaten binnengekomen, hetgeen vergelijkbaar is met het bedrag van 2024 (16). Dit betreft een jaarlijks variërend bedrag en daardoor moeilijk te prognosticeren in een begroting. Giften betreffen incidentele en periodieke giften. Deze worden los van de lidmaatschapsbijdrage ontvangen, vaak ook in de loop van het boekjaar. Zoals aangegeven vallen ook erfenissen en legaten hier onder. Tenzij erfenissen en legaten zijn geoormerkt om te worden toegevoegd aan het stamvermogen dienen deze over een periode van een aantal jaren te worden besteed.

Ongerealiseerde koersresultaten

De post ongerealiseerde koersresultaten (18) betreft het behaalde rendement op beleggingen (5 en 6). Omdat de aandelen en obligaties niet zijn verkocht is de winst ongerealiseerd. Bij een mindere beursontwikkeling kunnen die rendementen dalen of negatief worden. Zoals uit de cijfers te lezen valt was er sprake van een bijzonder goed beursjaar met uitzonderlijke resultaten.

Overige baten

De post overige baten (21) betreft onder meer geormerkte gelden van de commissies en werkgroepen (dat wil zeggen baten voor werkzaamheden van commissies die bijvoorbeeld door subsidies, fondsenwerving of schenkingen of legaten van leden als zodanig specifiek zijn bestemd). Daarnaast worden hier gelden voor specifieke projecten onder geschaard, zoals Post65 projecten in de provincies Friesland en Zeeland.

Bestemmingsfondsen

Alle bestemmingsfondsen(21) (met uitzondering van de geormerkte gelden van de commissies) zijn op de balans te vinden onder (10). De geormerkte gelden van de commissies zijn op de balans als bestemmingsreserve te vinden onder (7).

Personeelskosten

De personeelskosten (29) zijn in 2025 gestegen, een stijging die is mede is veroorzaakt door CAO-richtlijnen en uitbreiding van de bezetting van het bureau.

Toerekeningen

In de jaarrekeningen ziet u een aantal toerekeningen (35-38). De doorberekeningen zijn gemaakt om de doelbesteding van de vereniging inzichtelijk te maken. Vanwege fondsenwerving is het belangrijk inzichtelijk te maken welk percentage wordt besteed aan de doelstelling en wat wordt beschouwd als 'overhead'. In de doorberekening is een verhouding opgenomen van het aantal uren dat door de staf besteed wordt aan kosten van werving en baten en besteed aan de doelstelling. Aan de hand van de percentages aan bestede uren worden ook de overige kosten doorberekend in de betreffende rubriek.

3. Kasstroom overzicht

In het kasstroomoverzicht wordt een overzicht gegeven van de mutaties, bestaande uit de ontvangsten en de uitgaven, van de voor de verenigingsactiviteiten beschikbare liquide middelen.

4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepalingen

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn met een toelichting opgenomen onder hoofdstuk 4 (Pagina 9 en 10).

5. Toelichting op de balans per 31 december 2025

De toelichting op de balans geeft een verdiepende toelichting op de verschillende balansposten, die staan opgenomen in hoofdstuk 1.

Onroerende zaak

De post onroerende zaak (1) betreft de erfenis van wijlen mevrouw Hansje Dol Bax, het pand Hellingstraat 15 te Huizen. De kosten van instandhouding staan opgenomen in de Staat van baten en Lasten onder (24).

Waarborgsommen

Dit betreft de waarborgsom die is gestort aan de nieuwe eigenaar van het Korenmetershuis, de NV Stadsherstel. Zij zijn in 2022 eigenaar geworden van het pand, voorheen in bezit van de gemeente Amsterdam.

Effecten:

Uit de rapportage van AAMP zijn de volgende cijfers afkomstig die inzicht geven in de effectenportefeuille (5):

Koersresultaat

gerealiseerd 1.351.355
ongerealiseerd -1.135.907

Inkomensresultaat

Rente en dividenden 106.786
Kosten effectenportefeuille
ABN AMRO 26.949
Waarde portefeuille 5.034.918
Obligaties, totaal 1.737.697
Aandelen, totaal 3.297.221

Bestemmingsreserves

Hierin zijn de reserves ondergebracht van commissies en werkgroepen, waaronder begrepen de Werkgroep Monumentale Kunst (7). Bij een aantal projecten van deze werkgroep is sprake van fondsenwerving ten behoeve van het behoud en herplaatsing van architectuur gebonden kunstwerken.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn fondsen waar inzake de besteding voorwaarden verbonden zijn door de schenker c.q. erflater. Het betreft een tweetal Fondsen op Naam (Fonds Stadsherstel Kampen en Fonds Restauraties Dordrecht (Van Suijlichemfonds) alsmede twee projecten inzake onderzoek naar Post 65 Erfgoed in Friesland en Zeeland.

Overlopende passiva (14)

In 2025 is een vervolgsubsidie ontvangen voor het project Kerkenvisies. (14). Dit bedrag wordt in 2026 besteed. Van Ars Donandi is een bedrag vooruit ontvangen ter besteding dat ongeveer gelijk is aan 2024.

6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025*Overige baten*

Onder deze post (21) zijn verantwoord baten inzake Ars Donandi, een project in het kader van de FARO-subsidie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ten behoeve van een Routegids Invloed op Erfgoed, fondsen geworven door de Werkgroep Monumentale Kunst en crowdfunding ten behoeve van de herplaatsingsacties van het kunstwerk van Jan van der Zee in Veendam (Herplaatst in Kunstcentrum De Ploeg in Wehe-den Hoorn).

Publieke informatievoorziening

In 2025 is gewerkt aan een nieuwe website, De kosten hiervoor vindt u hier terug (23). Dit geldt ook voor de publiciteitscampagne op de publiek radiozenders.

Commissies en projecten

De toegenomen bestedingen voor projecten (25) zijn grotendeels te verklaren uit de in 2025 uitgevoerde herplaatsingen van monumentale kunstwerken, waaronder dat van Verheij in Rotterdam. De inkomsten vindt u terug onder overige baten (21).

7. Accountantsverklaring

Ter afsluiting in de jaarrekening treft u de verklaring van de onafhankelijke accountant over de deugdelijkheid van de jaarrekening.

Voorstel

Het bestuur heeft de jaarrekening opgesteld op grond van artikel 14 statuten. De accountant heeft deze gecontroleerd en de accountantsverklaring opgesteld. In de algemene vergadering van leden van 26 juni wordt deze voorzien van een advies van de Raad van Toezicht, inclusief deze bijlage, ter goedkeuring voorgelegd aan de leden.

24 April 2026,

Namens het bestuur,

Henk Hellegers, voorzitter

Ben van der Maat, penningmeester